

SLOVENSKI NAROD

Izaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 30 petik & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petik vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davak posebej. — Slovenski Narod selja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

MUSSOLINIJEV BLOK

Dolfuss in Mussolini sta razpravljala o osnovanju gospodarskega bloka Italije, Nemčije, Avstrije in Madžarske

— Rim, 21. avgusta. Avstrijski zvezni kancelar dr. Dolfuss je predsedniku italijanske vlade Mussoliniju pri prvem razgovoru v Riccione obrazložil gospodarski in finančni položaj Avstrije ter njeno razmerje napram Nemčiji. Oba državnika sta svoj razgovor nadaljevala večeraj popoldne, ko sta razpravljala o možnosti učinkovite pomoči Avstriji. Pri tem sta dr. Dolfuss in Mussolini razpravljala tudi o splošnem političnem položaju. Mussolini je ob tej priliki označil stališče italijanske politike glede bodočnosti Avstrije oziroma podunavskega problema v zvezi s paktom štiri. Dr. Dolfuss je obrazložil mednarodni položaj Avstrije, pri čemer je poudarjal, da je Avstrija pripravljena sodelovati z vsemi sosedji, predvsem s Italijo in Madžarsko, in v kolikor je mogoče tudi z Nemčijo. Oba državnika sta ob koncu svojih razgovorov ugotovila popolno soglasje v vseh vprašanih, o katerih sta razpravljala.

Pariz, 21. avgusta. Vestem, da sta dr. Dolfuss in Mussolini razpravljala v osnovanju gospodarskega bloka Italije, Nemčije, Avstrije in Madžarske pripravi politični krog veliki pomen. Pri tem ugotavljajo, da odgovarja Mussolini na ta način francoskemu načrtu o ureditvi podunavskega problema. Dočim se na eni strani vodi borba za sodelovanje Avstrije z Nemčijo, na drugi strani pa z Malo antanto, obstoja za Italijo samo možnost, da

osnuje tretjo skupino pod svojim vodstvom.

Pariz, 21. avgusta. AA. Sestanek Mussolinija in Dolfussa živahno zanima tukajšnje Hste, ki skušajo pogoditi, o čem konferirata oba državnika. Uradni komunikacije o teh razgovorih je namreč zelo diskreten. Splošni vtis listov je zelo ugoden. Vsi namreč naglašajo, da ima Italija neposredni interes na ohranitvi avstrijske neodvisnosti.

»Petit Parisien« piše med drugim: Ker je bil Mussolini zaradi neprestanih hitlerjevskih izzivov v zvezi obljubam, ki jih je dobil v Berlinu, precej vznemirljiv, Dolfuss ni imel težkega stališča pri zagovarjanju avstrijske stvari in pri insistiranju, naj mu Mussolini dejansko pomaga v boju za avstrijsko neodvisnost, tem manj, ker je imel še od prej dovolj argumentov za svojo tezo. Ali postane sestanek v Riccione, kakor upajo dunajski uradni krogi in napovedujejo nekatere brzobjavke z Dunaja, izhodišče nove italijanske demarše v Berlinu? Za sedaj tega še nič ne potrjuje, vendar pa ni izključeno. Prisostvovanje Suvicha pri teh razgovorih očitno ni brez pomena. Njegova navzočnost utegne biti dokaz, da Mussolini računa z

možnostjo, da bodo razgovori z Dolfussom imeli še diplomatske posledice.

Rimski dopisnik »Matina« piše: Zdi se, da se začenja Avstrija pridruževati italijanski tezi, ki se zavzema za prijateljske metode nasproti Nemčiji. Kaže, da si Mussolini od tega obeta pozitivnih uspeh. Nadalje se zdi, da sta se Mussolini in Dolfuss sporazumela tudi glede gospodarskega sporazuma v treh z Madžarsko in morda celo v štirih z Nemčijo, ki naj omogoči tako gospodarsko opredelitev, ki bi zagotovila znosno življenje v srednji Evropi in absorbirala prebitke produkcije vseh teh držav. Na to je Madžarska že pristala in zdi se, da bo sedaj tudi Avstrija. Mussolini hoče izvesti podunavsko konfederacijo z ustvaritvijo avstro-nemško-madžarsko-italijanskega bloka. Takšen je pravi »Matina«, vsaj smisel uradnega komunikeja o riccionijskih razgovorih. Na drugi strani se zdi, da sta odgovorna avstrijska in italijanska državnik misel o obnovi tržške luke opustila in sicer zaradi obstoječih pogodb z Nemčijo, kjer obstoji klavzula o državi z največjimi ugodnostmi.

Benetke, 21. avgusta. Avstrijski zvezni kancelar dr. Dolfuss je davi ob 8.30 odpotoval z letalom nazaj na Dunaj.

Zmagoslavje našega letalstva

Svečani otvoritvi ljubljanskega letališča je prisostvovalo večeraj nad 30.000 ljudi

Ljubljana, 21. avgusta.

V zgodovini naše mlade, a lepo in hitro napredujoče avijacije ostane zapisan večerajšnji dan z zlatimi črkami. Tudi največji optimisti niso pričakovali toliko zanimanja za otvoritev ljubljanskega letališča in nihče ni mislil, da bo privabila ta pomembna, z velikim letalskim mitingom združena svečanost tolike množice občinstva iz Ljubljane, pa tudi iz drugih krajev naše ožje domovine. Mirno lahko trdimo, da je prisostvovalo večeraj otvoritvi našega letališča in krasni reviji napredka našega letalstva nad 30.000 ljudi. Prireditev je bila zamišljena v tako širokem obsegu, da se moramo naravnost čuditi, da je šlo vse tako gladko. Prireditelji zaslužijo vse priznanje za svoje ogromno, požrtvovalno delo. Kolikolega pomena je za našo ožjo domovino večeraj otvorjeno letališče, je pokazala velika udeležba pionirjev in prijateljev letalstva iz drugih krajev države in iz inozemstva, pokazale so velike množice občinstva in pokazal je živahen odmev, ki so ga vzbudile večerajšnje letalske svečanosti v Ljubljani in hrvaškem in srbskem tisku.

Junak dneva kapitan Bajdak

Obširno poročilo o vseh podrobnostih večerajšnjih letalskih svečanosti mo že čitati v današnjem »Jutru«. Udeležba naših domačih in avstrijskih letalcev je prekosla vsako pričakovanje. Toliko letal skupaj v Ljubljano še nikoli ni, in najbrž dolgo več ne bo videla. K otvoritvi letališča so se zbrali najodličnejši predstavniki naše javnosti. Ob straneh so pa zagrmile lepo splinirane letališke velike množice občinstva, ki je napeto pričakovalo, da zabrne v zračnih višavah propelerji. Blagoslovitvi letališča je sledil pomemben govor ljubljanskega župana g. dr. Puca, potem je pa spregovoril zastopnik ministra vojske in mornarice, namestnik komandanta letalstva, brigadni general Milojko Janković, ki je po kratkem, jedrnatem govoru v imenu vojnega ministra novo letališče otvoril in izročil prometu z željo, da bi služilo procvitu našega letalstva, napredku dravske banovine in vse države ter prijateljskemu sodelovanju med narodi. Z viharim navdušenjem so bile sprejete generalove besede o neomajni vdanosti in hvalečnosti Nj. Vel. kralju Aleksandru in njegovemu višjemu domu.

Množice občinstva, ki seveda niso moglo prisostvovati blagoslovitvi in otvoritvi sami, so pa komaj čakale, da pridejo na vrsto za nje najzanimivejše točke obširne sporeda. In reči moramo, da so ljudje v polni meri prišli na svoj račun, saj tako lepe, presenečenj in redkega užitka polne letalske prireditve ne vidijo kmalu niti velika mesta, kak šele Ljubljana. Na sporedu je bil najprej pozdravni polet našega »Lojzeta« in najhitrejšega vojnega letala »Hawkerja«, ki smo v njem občudovali mojstra kapetana Džala. Sledila je tekma sportni letal in zmago je odnesel naš popularni pilot Janko Colnar z »Lojzeto«. Potem se je dvignilo v zračne višave sedem vojni letal, ki so iz njih vrgli štiri padobrane z vrečami peska. Zelo napeta je bila borba v zraku med enosedelnim in dvosedelnim vojnim letalom. Končno sta naša najdržnejša letala kapetana Džal in Bajdak pokazala čudovito tehniko letanja in akrobacije, ki so ljudem zapirala sapo. Vsi letalci, zlasti pa ta dva junaka dneva, so bili deležni navdušenega odobravanja. Zadnja točka, akrobacije domačega pilota Janeza Mrvarja je morala zaradi močnega vetra odpasti.

S tem je bil spored zaključen in začeli so se poleti onih, ki so se hoteli dvigniti v zračne višave. Bilo jih je toliko, da so se morala potniška letala dolgo dvigati in spuščati. Najraje bi bili seveda leteli vsi. In množice so se razhajale pod globokim vtisom velikega zmagoslavja naše mlade avijacije.

In tudi nebo je na strani naših letalcev, saj je počakalo z dežjem, da so se velike letalske svečanosti v redu zaključile, danes pa že dežuje. Dežja smo seveda po silni vročini vsi veselili.

Prijateljski sestanek v Zvezdi

Snoči ob 20.30 je priredil Aeroklub domačim in inozemskim gostom na čast prijateljski sestanek z mrzlo zakusko v prostorih Avtokluba v »Zvezdi«. Sestanka so

se udeležili najodličnejši predstavniki naše javnosti: zastopnik vojnega ministra general Milojko Janković, general Pečič, do čim se je ban dr. Marušič, ki je bil zadržan, opravičil in ga je zastopal banški svetnik dr. Pfeifer. Dalje so bili navzoči župan dr. Puc, podžupan prof. Jarc, častni avstrijski gostje: general Deutelmoser kot predsednik O. V. G., dvorni svetnik Hoffmann-Montanus kot zastopnik deželne vlade solnograške, celovški župan Pichler in tiskovni referent koroške vlade Schneichelbauer ter mnogo drugih, ki so bili navzoči: že pri popoldanskem mitingu, razen onih, ki so se z letali že popoldne vrnili. Poleg tega so bili navzoči člani uprave Aeroputa iz Beograda s predsednikom Ljubo Novakovićem na čelu, predsednik JS, generalni tajnik TPD g. Josip Pogačnik, podpredsednik Avtokluba dr. Pavlin in mnogi drugi.

Na sestanku se je razvil nepristran prijateljski razgovor, ki se je nanašal največ na danes najbolj aktualna vprašanja, zlasti na letalstvo. Razpravljalo se je o ureditvi novih letalskih prog, ki gredo čez Ljubljano, ter o ustanovitvi trenažnega oddelka za pilote in rezerviste.

Došežen je bil tudi načlen sporazum, da bo že v prihodnjih dneh najbrž otvorjena redna zračna zveza med Ljubljano in Sušakom, ki pride letos vsaj še za 14 dni v poštev. Verjetno je, da bo trajal zračni promet na tej progi od 1. do 15. septembra, po možnosti z rednimi potniškimi letali tipa »Potez« za 6 potnikov. Zastopniki letalske družbe sicer prvotno na to zvezo niso hoteli pristati, udali so se pa na naposled energičnemu pritisku predsednika ljubljanskega Aerokluba g.

Rada Hribarja, ki v tem vprašanju ni hoteli popustiti niti za las. Tako bo največ po njegovi zaslugi Ljubljana po zraku zvezana s Sušakom.

Prijateljski sestanek, ki se je razvil v prav animirano zabavo, je trajal do polnoči, nakar so se gostje zadovoljno razšli.

Gostje odhajajo

Davi so se zastopniki avstrijskih tujekoprometnih organizacij v spremstvu naših tujekoprometnih činiteljev ter podžupana prof. Jarca z avtomobili odpeljali v Logarsko dolino, kjer bodo razpravljali o važnih prometnih in turističnih zadevah.

Na novem aerodromu v Devici Mariji v Polju prehaja življenje v normalni tir. Popoldne so začeli delavci odstranjevati drogeve in zastave ter urejati letališče. Večina letal je že dopoldne odletela, tako je startal general Janković s spremstvom in člani »uprave Aeroputa na trimotornem »Farmanu«, z malim Fox Mothson in s rednim potniškim »Potezom«. Zjutraj je odletela tudi zagrebška eskadrila pod vodstvom svojega podpolkovnika Radovića, ob 10. so pa startali lovci iz Novega Sada. Čez dan je zapustila Ljubljano že večina letal, tako vojaških kakor tudi potniških in klubskih.

Šole se odpirajo

— Vpisovanje na državni konservatorij v Ljubljani se bo vršilo od 1. do 7. septembra od 9. do 12. ure v sobi št. 18 posloja Glasbene Matice v Gosposki ulici. Vse podrobnosti so začasno nabite na razglasni deski v veži posloja v Vegrovi ulici.

— Šola Glasbene Matice ljubljanske bo začela z rednim poukom že 7. septembra. Vpisovanje bo 1., 2. in 4. septembra od 9. do 12. in od 15. do 17. ure v Matičnem posloju v Gosposki ulici.

— Tehniška srednja šola v Ljubljani. Popravniki diplomski izpiti se bodo opravljali v torek 29. avgusta, popravni razredni izpiti pa v sredo 30. in četrtek 31. avgusta. Podrobní razpored je objavljen na šolski razglasni deski.

Politična napetost na Irskem

De Valera grozi z razpustom organizacije »modrih srajc«. - Včerajšnja nedelja je potekla mirno

Pariz, 21. avgusta. AA. Iz Dublina poročajo, da je predsednik irske vlade De Valera imel snoči govor, v katerem je med drugim naglasil, da za sedaj ni potrebno misliti na splošne volitve na Irskem. Prepričan je, da to tako dolgo ne bo treba, dokler bo trajal sedanjí zakonodajni mandat irskega parlamenta. Nadalje je De Valera izjavil, da bo razpustil organizacijo »modrih srajc«, če bi njeni člani še dalje prirejali javna zborovanja v uniformah.

V Dublinu sta bili večeraj policija in narodna garda vsi dan v pripravljenosti, da preprečita sleherni demonstraciji. Člani organizacije »sivka republikanska armada« so defilirali po dublinskih ulicah, nato so pa položili venec na grob revolucionarjev iz l. 1916. Tudi člani organizacije »modrih srajc« so imeli zborovanje v Corku, kjer so z dveminutnim molkom izkazali čast spominu irskih voditeljev Griffitha in Collinsa.

Proti hitlerjevski propagandi v Ameriki

Ameriški židje pozivajo washingtonsko vlado, naj nastopi proti nemškemu bojkotu

New York, 21. avgusta. AA. Predsednik židovskega kongresa Bernard Deutsch je imel govor, v katerem je vprašal, zakaj ameriška vlada, ki noče priznati sovjetske Rusije, neusmiljeno preganja dozdevne komunistične in druge agitatorje, na drugi strani pa vzdržuje razmerje z nemško narodno-socialistično vlado, ki maltretira ameriške državljane in mimo gleda propagando za bojkot ameriškega blaga, ki jo na njenih tleh odkrito vrše narodno-socialistični agitatorji. Vsaka ladja, ki pride iz Nemčije, je nadaljeval govornik, pripelje novega propagatorja. Hitlerjevske celice vzle berlinski demantijem nadaljuje svoje početje pod raznimi imeni. Govornik je dalje obdolžil ameriške nemške liste, kakor »Deutsche Post«,

»American Observer«, »Die Brücke« itd., da odkrito zagovarjajo bojkot ameriškega blaga. »Die Brücke« je bila celo tako nesramna, da je objavila imena in naslove ameriških državljanov, ki jih je treba bojkotirati, ker so se drznili obsoditi hitlerjevsko divjanje.

Naposled je govornik prosil pomoči posebno katoličane, ki so prav tako žrtve hitlerjevskega režima, kakor židje.

New York, 21. avgusta. Te dni so nemški emigranti v New Yorku ustanovili emigrantsko vseučilišče, na katerem se je zbralo že 14 znanih nemških juristov in ekonomistov, ki so izgubili svoja profesor-ska mesta v Nemčiji. Predavati bodo začeli meseca oktobra. Kasneje se bodo ustanovile še ostale fakultete.

Protikomunistični proces v Bukarešti

Bukarešta, 21. avgusta. V soboto je bila pred vojaškim sodiščem proglašena razsodba proti 80 delavcem železniške delavnice v Bukarešti, ki so lani organizirali veliko krvavo stavko. Kakor znano, je tedaj okoli 5000 delavcev zasedlo železniške delavnice ter se branilo proti vojaštvu in orožnikom dva dneva in dve noči. V bojih, v katerih so rabili tudi strelno orožje, je bilo več mrtvih na obeh straneh. Sodišče je obsodilo dva obtoženca na dosmrtno ječo, 12 obtožencev vsakega na 20 let ječe, ostale pa na manjše kazni. Obsojenci so znani kot komunistični agitatorji.

Nevarnosti ameriškega oboroževanja na morju

Pariz, 21. avgusta. »Tempe« kritikuje sklep ameriške vlade, da zgradi nove vojne ladje, in meni, da je do tega sklepa prišlo manj zaradi želje po olajšanju brezposelnosti v Ameriki kakor pa zaradi stremljenja, da bi se popolnoma izkoristile možnosti washingtonskega pomorskega dogovora. List priznava, da postopa washingtonska vlada točno v smislu pogodb, smatra pa japonsko vznemirjenje zaradi te ameriške pomorske politike za povsem umevno.

List razpravlja nadalje o možnosti, da bi Japonska odpovedala l. 1935. washingtonski dogovor, pri čemer izraža pesimistična napovedovanja, da bi prišlo nato med tremi največjimi pomorskimi silami sveta do novega tekmovanja v oboroževanju. List zaključuje svoja izvajanja, da se brez zmanjšanja pomorskih vojni sil ne more doseči razorožitev na kopnem.

Nezgoda tovornega vlaka v Grobelnem

Celje, 21. avgusta.

Ko je vozil tovorni vlak, ki prihaja ob 5.10 iz Maribora v Celje, večeraj ob 4.30 zjutraj na postajo na Grobelnem, so iz neznanega vzroka skočili s tira trije vagoni in se postavili počez. Stvarna škoda k sreči ni velika. Zaradi te nezgode je bil ves železniški promet prekinjen približno 4 ure, tako da je prišel jutranji osebni vlak iz Maribora, ki prihaja v Celje ob 7. zjutraj, šele ob 9. dopoldne v Celje.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2317.63—23028.99, Berlin 1375.69—1375.49, Bruselj 801.35 do 805.29, Curih 1108.35—1113.55, London 183.36—190.96, New York 6.4186.05—4212.31, Pariz 224.88—226, Praga 170.01—170.87, Trst 301.57—303.79 (premlja 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.65.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Pariz 20.29, London 17.1150, New York 380, Bruselj 72.30, Milan 27.25, Madrid 43.30, Amsterdam 209.10, Berlin 24.40, Dunaj 72.94—58.10, Prag 15.35, Varšava 57.85, Bukarešta 3.08.

Žitna konferenca v Londonu

London, 21. avgusta. AA. Danes se spet začne v Londonu razgovori o žitu, ki so se začeli še pred več meseci, pa jih je potem odlogovito svetovne gospodarske konference prekinila. Razgovori se vršijo med zastopniki držav, ki uvažajo in izvažajo pšenico. Razpravljali bodo o organizaciji svetovnega tržišča za pšenico, bodisi z redukcijo produkcije, bodisi z razširjenjem obtoječih tržišč.

Rusija in Nemčija

Pariz, 21. avgusta. AA. Iz Königsberga poročajo, da je imel tamkajšnji generalni konzul rusijske Rusije Smetanič govor ob otvoritvi sejma Vzhodne Prusije. Konzul je v tem govoru naglašal, da so pogodbe o nenapadanju, ki jih je Sovjetska Rusija sklenila z različnimi državami, najboljši dokaz njene miroljubnosti. Nadalje je opozoril na to, da je Litvinov na londonski gospodarski konferenci izjavil, da bo Sovjetska Rusija, če se ji dovolijo dolgoročni krediti pod ugodnimi pogoji, mogla nabaviti v inozemstvu raznega blaga za več milijard frankov. Glede trgovinskega razmerja med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo je dejal, da bo odvisno od političnega razmerja med obema državama.

Za Smetaničem je govoril zastopnik Odanske Uchte, ki je v glavnem poudaril, da vidi uprava svezobnega mesta

Odanska svojo glavno nalogo v tem, da napravi iz Odanske čisto nemško mesto v okviru matere domovine.

Bolgarski narodni socialisti

Pariz, 21. avgusta. AA. Iz Sofije poročajo, da je bolgarska narodna socialistična stranka, ki obstoji leto dni, imela večeraj svoj prvi kongres. Šef stranke Hristo Kunčev je imel precej dolg govor, v katerem je napadal Francijo, zlasti Edouarda Herriota. Ostro se je obregnil tudi ob žide in zahteval, naj se proti njim nastopi brez ustrušenja. Skupina židov, ki se je zbrala pred dvorano, kjer se je vršilo zborovanje, je skušala protestirati, toda policija je se posrečilo preprečiti vsak izgovor in demonstrante razgnati.

Herriot odpotoval iz Angore

Angora, 21. avgusta. AA. Herriot in njegovi spremljevalci so snoči odpotovali iz Angore. Na postaji so se od njih poslovili predsednik vlade Izmet-paša in več drugih ministrov. Na pozdravljanje zbrane občinstva je Herriot vzkliknil: »Zivela Turčija!«

Mussolini pri kralju Borisu

Rim, 21. avgusta. Bolgarski kralj Boris, ki je poročen s hčerko italijanskega kralja, je za svojega bivanja v Italiji sprejel ministrskega predsednika Mussolinija v daljši avdienci.

Dnevne vesti

— **Razpisane službe banovinskih zdravnikov.** Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje službe banovinskih zdravnikov združenih zdravstvenih občin Velenje (srez slovnjgradski), Stari trg pri Črnomlju (srez črnomeljski) in Litija ter mesto zdravniškega uradnega pripravnika v javni bolnici v Celju in v javni bolnici v Murski Soboti. Prosilci morajo imeti pogoje za sprejem v banovinsko službo, dovršeno zdravniško pripravniško službo (staž). Prosilci za mesto banovinskega zdravnika združene zdravstvene občine morajo poleg tega dokazati še vsaj šestmesečno bolniško prakso v porodništvu. Prošnje je predložiti kraljevski banski upravi dravske banovine v Ljubljani do 31. t. m.

— **Iz srednješolske službe.** Premješena sta iz Bjelovara suplent Edvard Kokbek na realno gimnazijo v Varaždin in suplent Viktor Rus na realno gimnazijo v Ptuj.

— **Gasilske organizacije proste poštnih pristojbin.** Jugoslovanska gasilska zveza v Ljubljani naznanja vsem včlanjenim gasilskim društvom in župnim načelstvom, da je direkcija pošte in telegrafa izdala na vse poštene poštne urede okolišne sledeče vsebine: V smislu določil št. 97. zakona o organizaciji gasilstva kraljevine Jugoslavije, so vse gasilske organizacije v naši državi oproščene plačevanja poštne pristojbine za navadna in priporočena pisma, dopisnice, tiskovine, poštne nakaznice, čekovna vplačila, navadne in vrednostne pakete, in sicer v medsebojnem razmerju in v razmerju z državnimi in samoupravnimi oblastmi, uradi in ustanovami ter za čekovna vplačila z vsemi lastniki računov poštne hranilnice. Na vseh pošljikah je označiti s štampiljko levo spodaj: **Službeno, poštne prosto.** Pisma in druge pošljike na privatne osebe niso poštne proste. Vsa p. n. društva naj dopisujejo odsej društvom, župam in zvezi poštne prosto. Prav tako tudi vsem državnim in samoupravnim uradom.

— **Čehi najeli parnik »Kraljica Marija«.** Zadnje vožnje našega luksuznega brozparnika »Kraljica Marija« po Sredozemskem morju ob afriški obali se je udeležilo tudi 85 izletnikov iz Českoslovaške. Podravna telj Zvezbe turko-prometnih pisarni J. Fencel se je domeni za upravo Jugoslovanskega Lloydja o najemu parnika »Kraljica Marija« za eno vožnjo v Grčijo, Palestino in Egipt letos v septembru ter za več voženj po Sredozemskem morju v prihodnji sezoni.

— **Českoslovaško odlikovanje naših častnikov.** Predsednik Masaryk je odklikoval z redom Belega orla IV. stopnje sanitetnega polkovnika v Kumboru dr. Ivana Fraasa in fregatnega kapetana v Kumboru Nikša Nardellića, z redom Belega leva V. stopnje pa kapetana I. stopnje v Hercegovnem Dragutina Vidmana.

— **Reforma zdravniške službe v OUZD.** Na zdravniškem kongresu, ki bo 3. in 4. septembra v Crikvenici, se bo razpravljalo tudi o reformi zdravniške službe pri okolišnih uradih. Zdravniki se potegujejo za svobodno izbiro zdravnikov, kakor je to v večini naprednih držav. Vsak zavarovane naj bi imel pravico izbrati si zdravnika, ki mu zaupa in ki mu je najbližji. V zdravniških krogih bo to vprašanje razčističeno najbrž še pred kongresom.

— **Prva železniška razstava.** Umetniška sekcija poučno-zabavno-literarne revije »Železničnik venac« priredi v novembru po vseh naših večjih mestih prvo železniško razstavo, ki bodo na nji razstavljena razna umetniška dela naših železničarjev, njihovih žen in otrok.

— **Ameriški milijarder na Jadranu.** V Split je priplula v soboto velika luksuzna jahta »Alva«, ki se z njo vozi po našem morju znani ameriški milijarder William Wanderbild z rodbino. Jahta je odplula iz Splita proti Dubrovniku.

— **Delen solnčni mrk.** Davi v zgodnjih jutranjih urah je solnce delno mrknilo. Delen solnčni mrk se je videl v srednji in vzhodni Evropi, v Egiptu in prilgajočih delih Afrike, v Aziji, izjemno vzhodno Sibirijo, in v Avstraliji. V srednji Evropi se je videl samo v drugi del mrka, ker je solnce deloma zasenčeno že vzšlo, in sicer je bilo zatemnjeno na spodnjem delu. Pri nas se za delni solnčni mrk nismo dosti zmenili, ker smo večinoma še spali in pa tudi opozorjen nismo bili nanj.

— **Bolgarske študentke v Beogradu.** Davi je prispela iz Italije v Beograd skupina bolgarskih visokošolskih in srednješolskih, ki bodo gosti Kola srbskih sestara.

— **Premiranje plemenskih konj.** Konjersko društvo za dravsko banovino priredi letos premiranje plemenskih konj pod običajnimi pogoji in sicer: Ljutomer, dne 31. avgusta na glavnem trgu, začetek ob 8. uri za srez Ljutomer. Sv. Lenart Slov. gorice, dne 12. septembra, začetek ob 9. uri na Posojilniščnem dvorišču za srez Maribor levi breg. Moškanjec, na občinskem pašniku, dne 13. septembra začetek ob pol 9. uri za srez Ptuj. Beltinci pri cerkvi, dne 14. septembra začetek ob pol 9. uri za srez Murska Sobotica in Dolnja Lendava. Sv. Jernej na Dolenjskem na sejmšču, dne 18. septembra, začetek ob pol 9. uri za srez Krško in Brežice.

— **Nov grob.** Danes je umrl v Ljubljani hišni posestnik in kleparski mojster g. Peter Žitnik. Pokojni je bil znan kot simpatičen, značajan mož in soliden podjetnik, ki ga bodo poleg žalujočih svojcev težko pogrešali tudi mnogi prijatelji in znanci. Pogreb bo jutri ob 18. s Hradečkega ceste št. 38 na pokopališču v Štepanji vasi. Bodi mu lahka zemlja, težko prizadetim svojim naše iskreno sožalje!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo pa večinoma lepo in vroče. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 34, v Ljubljani 31,6, v Mariboru 30,1. Iz drugih krajev pa ni poročil o temperaturi. Davi je kazal barometer v Ljubljani 757,6, temperatura je znašala 17,6.

— **Ugotovitev Poročali smo pred dnevi,** da je v Hrastju posestnik Pavčnik vrgele letnemu zidarjevemu sinčku Mirku Štefetu, ki je na njegovem vrtu pobiral odpadno sadje, poleno v glavo, njegova žena ga je pa tako treščila v vrata, da je otrok s pretresenimi možgani nezvesten obležal. V našem uredništvu se je oglašil g. Pavčnik, ki pravi, da je ta vest neresnična in da se otroka ni dotaknil. Kako se je mali Mirko poškodoval, mu ni znano.

— **Na zagrebškem trgu nenadoma umrla žena.** Id smo o njej poročali v soboto, je bila Filipina Kramer, sestra zagrebškega mesarja Kramerja.

— **Usodna brca v trebuh.** Davi so prepejali v bolnico 29letnega posestnikovega sina Antona Potočnika iz Koroške Bele. Snodi je nastal tam v neki gostilni med pivci hud prepri, pa ga je nekdo z nogo tako brcnil v trebuh, da je Potočnik nezvesten obležal. S hudimi notranjimi poškodbami so ga prepejali v ljubljansko bolnico.

— **Samomor bolne starke.** V Splitu se je zastrupila s plinom, uhajajočim iz tiečega ogija, 70letna vdova Ivanka Habjan. Zapustila je listek, na katerem je napisala, da ne more več prenašati strahot v glavi. Že večkrat si je hotela končati življenje, pa so jo vedno rešili.

— **Dva dečka in staro zaklal.** V Stanjovcih blizu Splita je bil izvršen v petek jutraj zločin, kakršnega ljudstvo v teh krajih še ne pominja. 21letni Marko Klarič je zaklal 70letnega Tomo Klariča Božinega in 60letnega Ante Klariča Markovega ter 70letno Ivanico Klarič. Dečka je zaklal, da se osveti njunim staršem, starke je pa zaklal v hipu, ko je prihitela otrokoma na pomoč. Marko Klarič je znan kot kriminalen tip, ki je imel že večkrat opraviti z orožniki. Po zločinu je vse tri žrtve se razmesaril z nožem, potem je pa zbežal, toda orožniki so ga kmalu izsledili in aretirali.

— **Brezvestni pohotnež.** V Varaždinu je policija aretirala 60letnega mizarja Maska Kemerica iz Strigova, ki je posilil dve deklici, eno staro 10, drugo pa 11 let. Ena njegova žrtev se zdravi v bolnici.

— **Ženin pobegnil iz cerkve.** V Zemunu se je poročil te dni ruski emigrant Igor Raiko z neko rusko emigrantko, pa si je tako po poročnih obredih premislil in je pobegnil iz cerkve. Dočim so mladi ženi čestitali, je mož skrivaj smuknil iz cerkve, sedel v avto in se odpeljal v Sremske Karlovce, od koder je pisal ženi, da hoče vstopiti v samostan, kjer bo molil za Rusijo. Policija ga je pa kmalu našla in privedla nazaj. Mož je živčno bolan.

— **V Pragi aretirani jugoslovanski pustolovci.** Praška policija je aretirala 32letnega pustolovca, ki se je izdal za čenjerja Franjo Bobka. Mož je bil na Českoslovaškem trikrat oženjen in hotel se je še četrto oženiti. Ko je bila policija opozorjena nanj, so detektivji kmalu doznali, da živi v Strašnicah dve ženi »in čenjerja« Franje Bobka. Zanimivo je, da je bil Bobek oženjen tudi s svojo snaho Seveda mu je šlo v prvi vrsti za denar, ki ga je iz navihne neveste tudi precej iztisnil. Prva nevesta mu je dala 10.000 Kč, druga 150.000 Kč, tretja pa tudi nad 100.000 Kč. Zdal se je praška policija zani-ma, ali je imel mož žene tudi v Madžarski, Rumuniji in Jugoslaviji, kjer je tudi delj časa živel.

— **Ko se začno krvne cevi posopnjati** deluje uporaba naravnega »Franz Josefove« grenčice za redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojštri zdravniške vede priporočajo pri stranskih pojavih različne vrste »Franz Josefove« grenčice, ker odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost živec. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— **Lj Na Gradu** so letos delavci pod vodstvom mestnega vrtnarstva uredili že precej zanimarjenih parkov in bi bilo do zime narejenega še marsikaj, če bi delali vsaj v takšnem obsegu. Toda delo so morali ustaviti, ker ni bilo več denarja. Nad Osojno potjo so začeli delati poti, ki bi držala na male sance. Ob poti je po hribu buda strmina, ki so jo oblagali s travno rušo. Se preden so položili vso rušo po obsekani hribini, so prenehali delati in zdaj je tam goščava, ki ni v okras in tudi nevarnost je, da bo voda odnašala zemljo. Zato bi bilo treba končati vsaj to majenkostno delo, da ne bo mnogo večje škode.

— **Lj Adolf Pečnik na zadnji poti.** Včeraj popoldne so ga pokopali. Z njim je legel v prerani grob eden naših najboljših sportnikov nogometašev in z njegovo smrtjo je zadela naš mladi sport zopet bridka izguba. Pokojni Dolfe je bil med prvimi, ki so urali sportno ledino v Ljubljani. Začel je takoj po svetovni vojni, ko je stopil v vrste SK Jadrana. Odlični igralec je bil najtrdnjša opora svojemu moštvu. Pozneje se je udeleževal tudi pri Svobodi, končno je pa pristopil k ASK Primorju, kjer je več let aktivno deloval ter bil eden glavnih stebrov krepko razvijajočega se moštva. Bil je dober sportnik, vedno fair in zgleden tovariš. Nedavno ga je zavrtna bolezen priklenila na bolniško posteljo, s katere ni več vstal in v soboto je po daljšem trpljenju izdihnil. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalih pa naše sožalje!

— **Lj Smrtna nesreča.** Tragična smrt je doletela 50letno posestnikovo ženo Franciško Žitnikovo, stanujočo na Ižanski cesti 44. V soboto zvečer so pri Žitnikovih razkladali z visoko naloženega voza drva. Na vozu je stala Žitnikova, ki je nenadoma izgubila ravnotežje in omahnila. Padla je tako nesrečno na glavo, da si je prebila teme in nezvesta obležala. Domači so takoj poklicali na pomoč reševalni avto, ki je ponesrečenko takoj prepeljal v bolnico. Včeraj se je stanje Žitnikove že nekoliko izboljšalo, danes ponudi je pa podlegla hudi poškodbi. Pokojna je bila že tretja žena 83 let starega posestnika Žitnika, ki mu zapušta tudi enega otroka iz zadnjega zakona. Bodi ji ohranjen blag spomin!

— **Lj Nesreče.** Ivan Zajc, tesarski pomočnik pri mestnem gradbenem oddelku, doma z Galjevice, je bil zaposlen zadnje dni pri delu na aerodromu. Snodi se je na kolezu vračal domov, med vožnjo se je pa zaletel v gneči med pasante in padel tako nesrečno, da je obležal nezvesten. Prepeljali so ga v bolnico. Tam je iskal pomoč tudi Rudolf Sigulin, premikalec državnih železnic iz Zaloga. Na postaji je hotel potegniti zagvozdo izpod vagona, v naslednjem hipu je pa potegnili vlak in mu zmečkal dva prsta na desnici. Tretja žrtev nesreče je bil Jože Čerin, sin delavca državnih železnic z Borovnice, ki ga je konj včeraj brcnil v glavo in ga precej resno poškodoval.

— **Lj Mladina** iz poštne kolonije v Breznici se pripelje dne 23. t. m. z večer nim vlakom ob 20.40 na glavni kolodvor. Omožariamo starše, naj pridejo po svoje otroke. Mestno načelstvo.

Jesenska prireditve našega velesejma

Kaj vse bomo videli letos na tradicionalni prireditvi »Ljubljana v jeseni«

Ljubljana, 21. avgusta.

V mogočnem ritmu se bo zopet zganila Ljubljana. Po vročih poletnih mesecih bo zaplalo v njo nenadoma potencirano življenje velikega mesta. Tradicionalni jesenski velesejem bo razgalil ulice in dal mestu praznično oblečenje. Prišle bodo desetisočglave množice iz vseh krajev naše prostrane države in inozemstva, da si ogledajo našo kulturno in gospodarsko revijo »Ljubljana v jeseni« in da potem pobite za kak dan v naše divne letoviške kraje.

Razstava »Ljubljana v jeseni« je plod tihošev pridnih žuljavih rok in duha kneta, delavca, obrtnika, gospodarja, kulturnega delavca, gospodinj in znanstvenika.

Razstavišče obsega 40.000 m². Razstava »Ljubljana v jeseni« je nameščena v devetih velikih razstavnih zgradbah, ki obsegajo preko 8000 m² površine.

Polovična vozina po železnicah in poceni bivanje v Ljubljani omogoča posest »vsa-komur«. »Ljubljana v jeseni« bo obsegala:

Veterinarsko razstavo

To razstavo bo priredila dravska sekcija jugoslovanskega veterinarskega združenja, kar nam jamči, da bo razstava obsežna in verna slika sodobnega živinorazredstva ali veterine, kakršne do sedaj tudi v visokokulturnem tujemstvu še niso videli.

Razstava bo obsegala sledeče: Pozoji in pomen živinoreje v naši državi, embriologija, poročnišče, nega in hranjenje mladih živali, razvojne in vzgojne bolezni, higijena nege živali, higijena prehrane, anatomija in fiziologija, pasme (konj, govedo, svinja, ovca, koza, perunina, kunčereja, čebela, ribe), kužne bolezni, zatiranje infektivnih in parazitskih bolezni, druge bolezni, forenzična veterina, bolezni kopita in parkljev, veterinarska praksa, mazajstvo, higijena živil, živalskega izvora, živalski promet, živalce sirotnice, vsakdanje izkoriščanje živali, druge male živali za sport in izkoriščanje, njih higije in bolezni, veterinarski pouk in literatura ter šematičen pregled veterinarstva Jugoslavije.

Ze iz tega kratko navedenega programa je razvidno, kako važna bo ta prireditve za vse, ne samo za našega kmetijskega gospodarja. Razstava bo obsegala dva razstavna paviljona v pribl. izmeri 2.000 m² razstavnega prostora.

Razstava »Slovenska cerkev«

Razstava bo podala pregled glavnih tipov slovenskih cerkvenih stavb, opozorila na umetniško bogastvo naših področij in na njih odlično vlogo v domačih pokrajinah. Pokazala bo tudi sodobno stremenje v cerkveni umetnosti. Temu namenu služijo sledeči oddelki:

Razstava plastičnih modelov, ki predstavljajo glavne zgodovinske tipe naših cerkva;

razstava fotografij cerkva, njihovih notranjščin in njihove opreme,

razstava slik domačih umetnikov, ki naj pokažejo estetsko vlogo naših področij in krajin in estetsko mikavnost notranjščin, razstava božjeopnih podob, ki jo organizira znani zbiratelj grafične umetnosti g. Pavel Winter in

sodobna kapelica, ki jo je uredil po lastnem načrtu in z lastnimi slikami in opravo akadem. slikar z. Tone Krall.

Razstavo priredi Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani v zvezi z upravo ljubljanskega velesejma v paviljonu M.

Umetniška razstava

Letošnja umetniška razstava se priredi pod geslom »Madone slov. likovnih umetnikov«. Slika Matere božje je simbol materinosti, domače sreče in harmonije. Skoro vsako stanovanje jo ima, je že tradicionalna, ali le redko katera je dobra, kar šele dragocen original. Originalna umetniška slika vedno raste v ceni in ostane stoletja skoro neizpremenjena, medtem, ko se tisk kmalu uniči in je brez umetniške vrednosti. Trg barvnih reprodukcij je poplaval naša stanovanja. Imate dragoceno opremo — na steni vam pa vije neoklepana barvna reprodukcija alabega fabrikata, ki vam jo je podletel travce prodal. Zato so »kle-nili slov. umetniki, da s sistematičnimi razstavami na velesejmu dajo priliko tudi širšim slojem, da si izboljšajo okus in dobe vpogled v resnično umetnost.

Jesenska umetniška razstava »Madone slov. likovnih umetnikov« bo nudila vsakemu obiskovalcu svoje. Zastopane bodo vse umetniške smeri in panoge, stare in nove, slikarstvo, kiparstvo in grafiko. Vsak si bo lahko za mal denar nabavil umetno-trajne vrednoti, dela naših najboljših umetnikov. Vršilo se bo tudi glasovanje za najlepšo Madono.

Umetniška razstava se nahaja v paviljonu »N« nasproti glavnega vhoda. Razstavo aranžira akad. slikar prof. Olaf Globočnik.

Misijonsko-etnološka razstava

Misijonsko-etnološka razstava bo nameščena v paviljonu »N« in bo vsebovala najrazličnejše zanimivosti iz Kitajske, Indije in Afrike. Za pojmovanje življenja Kitajcev bo skrbela posebej urejena sobica z vsemi okraski in potrebščinami, ki jih pozna kitajski stanovalec: oprema, dragocene vezene, vaze, čaše, kostumi, ogrinjala, čevlji, svetilke, rezbarije itd. Iz Indije bo do govtovo posebno zanimivi kipi Budne in razni umetniški modeli svetliš, iz Afrike pa primitivni narodi s svojimi ročnimi izdelki nosodja, orodja, orožja itd. O naporih in uspehih misijonarjev bodo govorile razne knjižice, časopisi, slovnice, ki so jih pisali misijonarji v vseh močeh. Evropskem skoro nepoznanim jezikom. Vso razstavo pa bo donozorovali še zemljepidi, razni albumi, zbirke slik itd. To razstavo priredi Družba za širjenje sv. vere v Ljubljani.

Kmetijska razstava

Vaskoletne kmetijske razstave »nadaže« tradicionalno v okvir jesenske prireditve ljubljanskega velesejma. Letos obsega ta razstava sirsarski in mlekarški oddelki (eddelniče skoraj vse mlekarne in sirsarske zadruge), čebelarški oddelki in selek za med, oddelki za zelenjadarstvo, oddelki za vino in viniki, sejem Kmetijsko razstavo organizira kmetijski odbor velesejma.

Razstava dalij

Razstavo dalij priredi Klub ljubiteljev dalij v Ljubljani. Dalija je krasna cvetlica. Njeno pestrost in plemenitost naj dokaže ta razstava, ki jo aranžira g. arh. Jože Mesar.

Razstava

goveje živine montaonske pasme

Priredi jo živinorejska zadruga »Jugomontaone« v zvezi z vsemi podeželskimi živinorejskimi združenji za montaonsko pasmo. Razstava, na kateri bo razstavljenih približno 150 glav izbrane živine, bo 2. in 8. septembra.

Razstava ovac in koz

Da se zbudi večje zanimanje za ovčerejo in kozierejo priredi društvo »Zivalica« razstavo koz in ovac. Razstavljene bodo koze molznice, kozli, kozlički, dalje ovce, ovni in jagnjeta vseh pasem, ki jih goje rejci v Dravski banovini. Poleg tega bodo razstavljeni razni predmeti in izdelki iz volne, kožuhovine in usnja, krmila in potrebščine. Ovac in koza sta zelo koristni živali in ni prav, da opuščamo njih rejce. Razstava se vrši od 5. do 11. septembra t. l.

»Red in snaga k zdravju pomaga«

Pod tem geslom priredi Zveza gospodinj svojih III. gospodinjstvo razstavo na ljubljanskem velesejmu. Iz glesa je že razvidno, da obravnava letošnja razstava snajenje, pranje, likanje, kropanje in pospravljanje v domači hiši ter vsa ostala za dom koristna dela. Lep, snažen, prijeten in okusen dom pa naj je še tako skromen in ubožen, to je hotenje vsake dobre gospodinjice.

Vezenine in narodne noše

iz Timoške krajine

Udruženje Timočana i Krajnaca iz Knjaževca razstavlja narodne vezenine in narodne noše iz Timoške krajine, ki je bila točno pred 100 leti osvobodena izpod turškega jarma. Zastopani so vsi kraji Timoške krajine ter vsi tipi narodnih noš od osvobodjenja l. 1833. do danes. Razstavljene predmeti so deloma privatna last kmetijskega prebivalstva iz okolice Knjaževca, Zaječara in Negotina, deloma pa izdelki ženskih društev in ženskih obrtnih sol.

Kiparska dela so izdelki samouka Miro-ljuba Jovanovića iz Knjaževca.

Razstavo, ki je nameščena v paviljonu »K«, organizira Zveza kulturnih društev v Ljubljani.

Druge zanimivosti

Na jesenski razstavi bo zastopana tudi naša industrija in obrt. Zlasti opozarjamo na pohištveno razstavo, ki bo obsegala preko 1500 m² razstavnega prostora. Razstava bo pokazala vso našo pohištveno in industrijsko, tapetništvo in sploh vseh predmetov, ki jih izdeluje naša domača obrt in industrija in spadajo v skupino stanovanjske opreme.

Krojaško razstavo priredi Obrtno pospeševalni urad ljubljanske Zbornice za TOI v lastnem paviljonu »O«. To bo prva razstava te vrste pri nas in bo brez dvoma mnogo koristna k nadaljnjemu razvoju naše oblačilne obrti.

Ostali industrijski in obrtni oddelki prikazuje: veliko razstavo živil, razstavo poljedelskih strojev in orodja, razstavo radio aparatov, ogrevalnih naprav in svetilnih teles, razstavo avtomobilov, motornih koles, bicikljev, otroških vozičkov in vozov, tekstilno razstavo, razstavo konfekcije, klobukov, čipk in krznarstva, razstavo pisarniških potrebščin, razstavo glasbil in razstavo raznih tehničnih novosti za splošno uporabo, gospodinjstvo in gospodarstvo.

Na jesenski razstavi »Ljubljana v jeseni« bodo taborniki naš skavti. Lep skavtski tabor bo prikazal, kako koristne so take organizacije za vzgojo naše mladine in koliko privlačnosti in veselja nudijo našim malim. Program skavtskih organizacij je plemenit, dober in privlačen za vsakega malčka. Naj bi skavtski tabor mnogo pripomogel do razširjenja te ideje v naši domovini.

Dne 8. septembra bo v okviru jesenske razstave na prostoru velesejma tekmovalje harmonikarjev za prvenstvo Jugoslavije in prehodni pokal. Te prireditve so na velesejmu že tradicionalne in zelo privlačne. Do sedaj so se v okviru naše ožje domovine. Letos pa tekmujejo harmonikarji za ponosni naslov jugoslovanskega prvaka. Med tekmovalci je mnogo umetnikov, katerih ni prezreti v našem glasbenem življenju.

Zabavišča. Vinski in jestvinski oddelki na velesejmu z avtodromom, toboganom, vrtiljaki, plesišči, godbami in drugimi atrakcijami nudi vsem gostom obilo zabave. Preskrbljeno je za domača razstavna vina in jestvine, vse izdelki naše jugoslovanske živilske obrti in industrije. Dancing z družinskim kabaretnim programom izpopolnjuje zabavišče.

Poseben zabavišča pa je velikomestni varté, kjer nastopijo prvovrstni umetniki kot telovadci, dreserji, žonglerji, ekvilibristi itd., nadalje havajski pevci in muzikanti ter še drugega veliko. Dostop v varté je vsakemu posetniku velesejma omogočen brezplačno.

Ugodnosti obiskovalcem; legitimacije. Posetniki sejemске permanentne legitimacije so upravičeni do poljubnega večkratnega vstopa na razstavo in do 50% popusta na vozini na vseh vlakih razen SOE. Pri dohodu naj se kupi cel vozni listev in da žigosati sejemsko legitimacijo pri postajni blagajni. Posetnik prejme na velesejmu v legitimacijo potrdilo, da je razstavo obiskal. Pri odhodu na ljubljanski postaji se legitimacija ponovno žigosaa, nakar postane železniški vozni listek veljaven za brezplačni povratek. Zato ne oddajte ob prihodu v Ljubljano voznega listka, ker velja za brezplačen povratek.

Neprijeten spomin.

— Možiček, ali se še spominjaš, kako sva se seznanila?

— O, pa še kako, ženica! To mi ostane vse življenje v spominu. Bilo je v petek, trinajstega, bilo je pasje vreme in za mizo nas je sedelo trinajst.

Iz Celja

— **Na drž. dekliški moštanski šoli v Celju** bo vpisovanje 1., 2. in 3. septembra od 8. do 12. v prvi razred se sprejemajo učenke, ki so dovršile četrty razred osnovne šole, nimajo iz nobenega predmeta ocen »slabo« in niso že v prejšnjem koledarskem letu dovršile 14 let. S seboj je treba prinesiti rojstni list, zadnje sprčevalo in davčno potrdilo, na podlagi katerega se odmeri šolnina, event. tudi ubožno sprčevalo. Pri vpisu morajo vsi brez izjeme plačati 20 Din za zdravstveni fond in izpolniti s 5 Din kolkovano prijavo. Ponavljalni izpiti se prično 31. avgusta ob 8. zjutraj.

— **Članski sestanek JNS za Celje-okolico** bo v sredo 23. t. m. ob 20. v gostilni Sokolski dom v Gaberju.

— **Umrla je** v nedeljo 20. t. m. na Tebarju pri Celju ga. Albina Rednakova, soproga trgovca g. Štefana Rednaka. V celjski bolnici je umrla v soboto 19. t. m. 16letna kočarjeva hčerka Katica Ivičeva z Brezna pri Humu ob Sotli.

— **Logarska dolina** ima letos rekorden obisk. Poleg letoviščarjev, ki so že v začetku julija napolnili vse razpoložljive prostore v tem divnem visokogorskem zatišju, prihaja sem dnevno veliko število tu in inozemskih izletnikov, ki pohajajo od tod v planine ali se vračajo sem s planin, da se tu še malo odpočijejo. Da odpomore velikemu prometu, ki je začel ob koncu sezone naraščati posebno iz Logarske in ostale zgornje Savinjske doline, proti Celju, vozi mestni avtobus iz Logarske doline vsak dan poleg običajne jutranje vožnje tudi ob 15. od hotela Plesnik mimo Planinskega doma, Logarja skozi Solčavo, Luče in Ljubno k večernim vlakom v Celje.

V ta namen se za dobo 2—3 tednov podaljša vsakodnevna dopoldanska vožnja iz Mozirje do Logarske doline, tako da imajo izletniki iz Logarske doline, na Ljubno, v Luče in Solčavo vsak dan iz Celja avtobusne zveze ob 11.15 in 16.40. Vsakodnevna dopoldanska vožnja iz Mozirja ob 12.45 proti Celju za ta čas odpade, oziroma je preložena na večer ob 17.15.

— **Celjski nogomet.** V nedeljo 20. t. m. dopoldne je bila na Glaziji odigrana prijateljska nogometna tekma med kombiniranim moštvom SK Celja in rezervno vojaškega teama 39. p. p. Zmagalo je moštvo Celja v razmerju 5:4 (1:1). Celjani, ki so nastopili s 3 igralci prvega moštva in 8 rezervami, so zmagali v razmerju 5:4 (1:1). Vojaško moštvo je bilo v prvem polčasu

200 dečkov med 14 in 16 letom

more pričeti svojo življensko pot v modernih industrijskih podjetjih Bata d. d., Vukovar-Borovo.

Dolgo šolanje se danes ne izplača, ker je nagrada v primeru s porabljenim kapitalom in časom premajhna.

Neprimerno koristneje je — za mladeniče kot domovino — udejstvovanje v gospodarskem poklicu s krajšo in dobičkanosnejšo potjo.

TOMAŽ BAT'A, ki je ustvaril desetisoče samostojnih eksistenc v gospodarstvu, je mladim ljudem vedno govoril, da jim ni treba biti žal, ako jih roditelji niso hoteli ali niso mogli šolati, **ker najboljša šola je življenje, delo najboljši učitelj, siromaštvo pa najboljši svetovalec in pomočnik.** Večina slavnih in v gospodarstvu vodilnih ljudi in v narodnem življenju sploh, je stopila v življenje popolnoma siromašna. Ni dolgo tega, ko je družba odprla vrata vsakemu siromašnemu dečku do najvišjega mesta. To je treba izkoristiti. Šele pred enim stoletjem, je rekel Bat'a, je človek zares postal svoje sreče kovač.

Z vstopom v življenje, v rani mladosti pod pogojem, ki ga zagotavlja moderno delavsko zakonodavstvo in vsak socialno čuteč poslodajalec — prične mladenič pridobivati mnogo let prej nego bogat otrok. Bogastvo roditeljev je prav mnogokrat vzrok izgubljenega kašipota in blagostanja v starejših letih. Svobodni poklici so podlaga neodvisnosti. V njih prihajajo neovirano do izraza vse sposobnosti poedinca. Res je, da je ta pot mnogokrat zvezana z borbo, toda borba utrjuje. Podleže samo oni, ki se ne brani razvada, ki smatra, da lahko človek danes še pije, kaditi itd.

Razvada je mati neuspehov. — Zmernost in krepost je pogoj za zmago. — Zmagovalcu pa vedno polno priznanje.

Pojasnila o sprejemnih pogojih dobite v vsaki naši prodajalni.

Bata

A. D. Emery:

150

Dve siroti

Roman

Toda to še ni bila vsa nesreča, ki je težila Petra; razmišljal je tudi, kako strašno bi bilo, če bi nikoli več ne videl Luize, če ne bi vedel, kje je in kako se ji godi.

Včasih se je jezil nase zaradi tolike sebičnosti. Po pravici se je vpraševal, kam lahko privede naklonjenost in navdušenje za ubogo dekle.

Mar ni bil sin usmrčenega zločinca, zavrženo, zaničevano in iz poštene družbe izobčeno bitje? Mar ni pohabljenec, ki ga je narava sama zavrgla, ki bo vse življenje nosil strašne posledice svoje nesreče?

Ce bi ga bila Luiza mogla videti, bi se ji gotovo smilil, kakor se smilijo ljudem reveži, ki so že po naravi zapostavljeni. Toda blazno je bilo misliti, da bi čutila zanj kaj drugega.

Sicer pa, mar ga ni gnala gola sebičnost, da je hotel osvoboditi Luizo, rešiti jo iz rok svoje nasilne, krute matere?

V trenutkih, ko mu je dobro srce narekovalo plemenite misli, je razmišljalo, kako bi mogel to storiti.

Luiza ni bila skoraj nikoli sama z njim. Mati mu ni več zaupala. Že to je bila ovira. Vendar bi si pa lahko izbrala za pobeg trenutek, ko je pijana Frochardka trdno zaspala.

In od tega trenutka je zrl Peter z večjim zaupanjem na podstrešna vrata, kot da se spominja, kako je bilo tistega dne, ko je odšel v materini odsojnosti na podstrešje, da bi pokramljal z drago Luizo in jo potolažil.

Cesto so se zalesketale solze v Petrovih očeh, srce mu je začelo močnejše utripati in ljubezen do Luize je bila od dne do dne večja.

Omenjamo vse to, ker gre za uvod v najpretnesljivejši dogodek naše povesti.

V hipu, ko je bila Henrika tako čudežno rešena iz jetnišnice in ko je odšla po mestu iskati svojo sestro, so se

zbirali nad Luizino glavo črni oblaki. Trepetajoča in krempelj krute beračice je morala mirno gledati, kako jo je jel zalezovati podlež, ki je bil pahnil v pogubo ubogo Marjano.

Na zadnjem obhodu, ko je Henrika spoznala glas slepe sestre, je izgubila Luiza zadnji žarek upanja, da bo zopet našla svojo sestro, in odločno je izjavila, da ne bo več beračila.

Frochardka je bila seveda ogorčena nad njenim odporom in zagrozila ji je, da bo segla po sredstvih, ki so se bila prvič tako dobro obnesla.

— Še ti privoščim lakote, deklič... In zopet se ukloniš, o tem sem prepričana.

Nameravala je seči po še strašnejšem sredstvu kakor prvič. Njen srd je prikipeł na dan še z večjo silo vedno. Kadar je zagledala Petra in deklino skupaj.

— Ne boš se valjal tu! — je kričala manj in mu žugala s pestmi. — Dovolj je, da moram rediti enega lenuha.

Obrnila se je k Luizi, zaškrpala z zobmi in nadaljevala:

— Črva, ki sem ga redila in ki mi plačuje z nevhvaležnostjo... Toda ti se ne boš odebil, mrha grda. Jakob te bo že znal naučiti, kaj se pravi delati... Saj še ni vsega konec.

Toda ves srd, vse grožnje in zmerjanje krute matere ni moglo odvrti Petra od sestankov z Luizo. Sirota je bila že tako izčrpana, da je večkrat obležala nezavestna na svojem trdem ležišču.

Take prilike je porabil Peter, da je lahko sedel pri slepi siroti in zrl v njen obraz.

— Tako mlada, tako nežna, tako lepa in glej kaj so napravili iz nje! — je šepetal zroč na sledove, ki jih je bila zarezala kruta bolezen v Luizin obraz.

Napravili so iz nje nesrečno trpečo bitje... Zvečer, ko se vrača vsa izmučena iz mesta, najde komaj malo slame v kotu, kamor lahko leže, če je ne zapro čez noč na podstrešje, kjer mora zmrzovati... Jaz pa vse to vidim in ne morem nesrečnici pomagati.

Tiho je vstal in se približal speči.

— Človek bi mislil, da jo trese mrzlica, tako hitro diha.

In žalostno je povsili glavo. — Kako strašno mora trpeti! Luiza je globoko vzdihnila. Zganila se je in vprašala:

— Kdo pa je? Peter jo je hotel pomiriti.

— Jaz sem, gospodična, jaz, Peter... — je odgovoril.

Luiza mu je podala roko. — Torej lahko še malo spim, — je dejala.

— Bodite brez skrbi... tu pri vas ostanem.

— Trudna sem... hvala vam.

In znova je zaspala. Peter jo je molče gledal in videč, da že spi, je pomislil:

— Spanje je za nesrečnega človeka velika dobrota.

Spomnil se je časov, ko mu je bilo po naporni hoji iz okraja v okraj edino veselje, da je lahko legel na otep slame in zaspal.

In takrat je bila edina njegova želja, da bi vsak dan zaslužil za preživljanje. Ni še vedel, da lahko človek trpi za drugega mnogo bolj nego zase.

— Kaže, da se je malo pomirila... Morda sanja o dobrih starih časih, — je vzdihnil. — O tistih, ki jih je ljubila in ki so tudi nedvomno ljubili njo.

Odstopil je nekaj korakov čuteč, da mu silijo solze v oči. Mučen spomin mu je stisnil srce.

— Prepovedujem ti misliti na njo. — mi je dejal Jakob. — In ko mi je to rekel, je bilo v njegovem glasu in v njegovem pogledu nekaj, kar me je pretreslo.

In Peter se je počasi zatopil v misel, ki ga je begala. Kar se je vzravnil in vzkliznil:

— Če bi jo mogel pripraviti do tega, da bi pobežila! Mislil sem že na to, — je mrmral sam pri sebi, — bilo je takrat ko je ubožica plakala na podstrešju, kamor jo je bila zaprla moja mati. Delal sem že na to, da ji olajšam pobeg.

In krenil je po stopnicah, vodečih na podstrešje, kakor bi se hotel o nečem prepričati. In res je bila ključavnica s podstrešnih vrat sneta.

Skok z višine 8200 metrov

Kaj je doživel švicarski letalec Rudolf Boehlen v 20 minutah

Pri nas smo občudovali včeraj junake zračnih višav in strmeli nad njihovimi akrobacijami, ki so pokazale naravnost presenetljiv pogum naših mladih letalcev. Naša avijatika je seveda še mlada in zato ne moremo zahtevati od nje vsega, kar more pokazati strmečim ljudem avijatika drugih držav. A vendar smo tudi na tem polju že zelo lepo napredovali in je samo še vprašanje naše živivosti in časa, da se približamo v letalstvu drugim, bogatejšim in naprednejšim narodom. Včeraj smo videli na letališču tudi skoke iz letal, le da niso skakali letalci, temveč so visele pod padali vreče peska. Iz Basla pa poročajo, da je skočil včeraj teden baselski letalec Rudolf Böhlen.

s padalom iz višine 8.200 m.

V ta namen je imel s seboj poleg dihalnega aparata tudi barograf in filmsko kamero. Pilot Ernest Nyffenegger se je dvignil z njim 8.200 m visoko. Tako visoko v zraku je že tako hladno, da so se pokrila okna letala z debelim ivjem. Temperatura je znašala dobrih 30 stopinj pod ničlo. Tu je Böhlen odprl dve kabini in

skočil z glavo navzdol iz letala.

O svojih vtisih, kakršnih menda še ne pozna noben človek na svetu, je pravil pozneje švicarskim novinarjem.

Nisem mogel pričakati trenutka, ko skočim iz letala, je pravil Böhlen. Čim sem skočil iz letala, se je začelo padalo razpenjati, toda imel sem občutek, da padam zelo hitro. Naenkrat sem začel v strašen vihar. Vihr je tako besnel, da je ležalo moje telo skoraj vodoravno in padalo se je začelo hitro vrteti. Bal sem se, da bi se popolnoma ne zvil, pa sem s primernimi kretnjami to preprečil. Roke in noge so mi bile od mraza otrpnile. Zato sem mogel pognati filmski aparat samo za nekaj trenutkov. Kaj sem fotografiral

in kako visoko sem bil, tega se nisem zavedal, ker sem v naslednjem hipu začutil v prsih silno bolečino, ki mi je branila dihati, čeprav je bil dihalni aparat v redu. Bolečine v tilniku, ki sem jih občutil takoj, ko sem skočil z letala, so pa naenkrat ponehale. Bolečina v prsih je bila tako silna, da mi je klecnila glava na barograf, toda v glavo mi ni šnila nobena misel, kaj početi, da bi bolečine v prsih ublažil. Naenkrat sem se spomnil, da bi bilo dobro odpeti pas in te muke hitro končati. Toda v naslednjem hipu sem zagledal pod seboj krave in ljudi na cesti, v bližini pa skupino hiš.

Tedaj sem sklenil, da moram vzdržati do konca, da se moram boriti s težavami do zadnjega vzdihljaja. Strgal sem masko z obraza, zdelo se mi je, da sem še 3000 m nad zemljo. Zemlja se je naglo bližala, toda bolečine so stajale vedno huše. Kar sem zagledal pod seboj električni vod visoke narosti. Komaj sem ušel sigurni smrti, srečno sem se pognal v stran in splaval mimo žic. In že sem se valil v travi, švicarski kmetje so mi pa rade volje priskočili na pomoč. Pričeli so mi masirati prsa in obraz, tako da sem se kmalu zavedel. Padal sem 20 minut.

Živi in mrtvi.

V družbi bistroumnega diplomata Mootona se je govorilo o starodavnih navadah, ki so se še ohranile na Japonskem. »Ali ni malo naivno,« je pripomnil nekdo, »polagati na grobove jestvine?« Saj vendar ne pride nobenemu mrliču na misel, da bi ponoči vstal in se okrepčal.

Mooton je pa odgovoril smeje: »Le smejte se, vi zapadnjaki. Kaj vi ne polagate na grobove svojih dragih rož? Ali mislite, da pride kateremu vaših ranjkih na misel, da bi ponoči vstal in poduhal rože?«

KUPIM

DVE IZLOŽBENI OKNI

za trgovino, z rolet, v dobrem stanju, kupim. Ponudbe: Remic, Mirna peč. 3313

PORCELANASTE PLOŠČICE

15x15 kupim. — Ponudbe: Kozlevčar, Šoštanj. 3326

NEPREMIČNINE

PROJAM POSESTVO

s 6 orali zemlje, zidano hišo, tik Brežic. — Pojasnila: Zorko, Trnje 17. 3327

HIŠO V ZAGREBU

zamenjam za posestvo. — Pojasnila: Zupan, Zagreb, Selska cesta št. 49. 3328

PARNO PEKARNO

oddam. — Koberščak, Zagreb, Selska cesta 100 — ter BRIVNICO prodam radi odpotovanja. — Pirc, Zagreb, Lošinska br. 12. 3329

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA. Sv. Petra cesta 14. 11/7

SLUŽBE

PEKOVSKEGA VAJENCA

sprejme Pavlin, Dobra-Vintgar, Gorenjsko. 3324

NATAKARICO

iščem. — Teršek, Hrušica 5, p. Jesenice, Gorenjsko. 3323

BIRO »CENTRAL«

Vasina 6, Beograd, namešča sobarice, kuharice in vse ženske posle. 3315

STANOVANJA

MEBLOVANO SOBO lepo, solčno oddam boljše gospodu v Beethovnovi ulici 4. Parter desno. Kopalnica na razpolago. Ponudbe »Pod stalo, na upravo lista. 3298

TRISOBNO STANOVANJE v II. nadstropju, Slomškova ulica se takoj odda. — Več pri kamnoseku A. Vodniku pri Glavnem kolodvoru v Ljubljani. 53/L

PROJAM

SLIVE SVEŽE hruške brane, kisa jabolka kg Din 3.25, košare po 35 kg. — Zdravilni cvetlični med kg Din 13.—, Papriko paradižnike razpošilja franco brzoovozno — G. Drechsler, Tuzla. 3330

PRODAM PATENT (jugoslovanski) tečaj za avtomatično zapiranje vrat. — Šušteršič, Sodražica št. 147. 3325

VINO

prodam par vagonov prvovrstnega starega ljutomerskega vina. Kot plačilo sprejemam tudi knjige mariborskih denarnih zavodov. — L. L. Kuharič, Ormož. 3314

TELEFON 2059

PRENOG

SUHA DRVA

Pogodnik, Bohorčeva 5.

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in ugrajnih vozičkov, prevoznih tritikljev, motorjev in šivalnih strojev. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Cenik franco.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, v »LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

PATHE-KAMERO

novi, 9x5 mm F 3,5, ročni pogon, zamenjam za primeren fotoaparat, formata 9x5 X 6. — Pavšek, Blejska Dobra. 3287

KROJENJE OBLEK

in perila, najmodernejše, po- učuje v Brežicah J. Hašek. — Vpisovanje od 9. do 12. ure. — Narodni dom, Brežice. 3276

Potrži globoke žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobri soprog, oče, stari oče, tast, svak in brat, gospod

Peter Žitnik

kleparski mojster

danes po dolgi mučni bolezni mirno preminul.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v torek, dne 22. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti, Hradskega cesta št. 39, na pokopališče k Božjemu grobu v Štepanji vasi.

V Ljubljani, dne 21. avgusta 1933.

Žalujejoči ostali.